

Krajský úřad Středočeského kraje

ODBOR ZDRAVOTNICTVÍ

Převzaté 9.7.2018
10 denů lhůta uplynula 9.7.2018

Praha: 26. 6. 2018
Číslo jednací: 083196/2018/KUSK
Spisová značka: SZ_023785/2018/KUSK
Vyřizuje: Mgr. Simona Dobisová, l. 951
Značka: ZDR/SDO

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

ROZHODNUTÍ o přestupku

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor zdravotnictví, jako věcně a místně příslušný správní orgán k projednávání přestupků podle ustanovení §118 písm. b) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zdravotních službách“), v řízení vedeném podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),

rozhodl takto:

Poskytovatel zdravotních služeb

[REDACTED]
[REDACTED],

se uznává vinným ze spáchání přestupků podle

- § 117 odst. 1 písm. a) zákona o zdravotních službách, kterého se měl dopustit tím, že poskytoval zdravotní služby neuvedené v oprávnění k poskytování zdravotních služeb, a to konkrétně tím, že minimálně od roku 2016 poskytoval zdravotní péči v rozsahu péče poskytované během fyziologického porodu, a to v rámci zdravotní péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí pacienta – domácí péče, k čemuž dle platného oprávnění k poskytování zdravotních služeb nebyl oprávněn,
- podle § 117 odst. 3 písm. e) zákona o zdravotních službách, kterého se měl dopustit tím, že minimálně od 12. 11. 2015 do 1. 3. 2017 nevedl zdravotnickou dokumentaci podle zákona o zdravotních službách a podle jiných právních předpisů, a to konkrétně, že zdravotnická dokumentace nebyla vedena průkazně a čitelně, neobsahovala identifikační údaje poskytovatele, kterými jsou jméno, popřípadě jména, příjmení poskytovatele a adresu místa poskytování zdravotních služeb a identifikační číslo.

Za tyto přestupky se poskytovateli v souladu s § 117 odst. 4 písm. a) zákona o zdravotních službách a v souladu s ustanovením § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky

u k l á d á

p o k u t a v e v ý š i 120.000 Kč (slovy sto dvacet tisíc korun českých),

a dále se podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ukládá povinnost uhradit náklady řízení, které účastník vyvolal porušením svých povinností, v paušální výši **1.000 Kč (jeden tisíc korun českých)**, obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí poštovní poukázkou nebo převodním příkazem na účet Středočeského kraje:

Číslo účtu:

Bankovní ústav:

Variabilní symbol:

O d ů v o d n ě n í :

Poskytovatel zdravotních služeb [REDAKCE], má ke dni vydání tohoto rozhodnutí udělené oprávnění č. j. 170819/2014/KUSK ze dne 12. 1. 2015 pro obor porodní asistentka (vyjma fyziologického porodu), formu péče poskytovaná ve vlastním sociálním prostředí pacienta, s kontaktním pracovištěm na adrese [REDAKCE].

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor zdravotnictví, jako věcně a místě příslušný správní orgán, který je podle § 107 odst. 1 písm. b) zákona o zdravotních službách oprávněn vykonávat kontrolu poskytovatelů zdravotních služeb nebo jiných osob v souvislosti s činnostmi, k nimž je třeba udělení souhlasu, oprávnění k činnosti nebo jiného obdobného povolení podle zákona o zdravotních službách, provedl dne 25. 2. 2017 kontrolu poskytovatele zdravotních služeb [REDAKCE].

Výše uvedenou kontrolou poskytovatele zdravotních služeb [REDAKCE] bylo zjištěno, že zdravotnická dokumentace není vedena v souladu se zákonem o zdravotních službách, nebyla vedena průkazně a čitelně (obsahovala značné množství zkratk, jež nejsou ve zdravotnictví běžně využívány) a neobsahovala identifikační údaje poskytovatele zdravotních služeb, kterými jsou jméno, popřípadě jména, příjmení poskytovatele, adresu místa poskytování zdravotních služeb a identifikační číslo poskytovatele.

U některých záznamů ve zdravotnické dokumentaci nebylo možné ověřit místo poskytnutí zdravotních služeb, konkrétně ve zdravotnické dokumentaci [REDAKCE] bylo uvedeno „*chce jen porod. + popor. péči bezprostředně po porodu, ne návštěvy*“ a ve zdravotnické dokumentaci [REDAKCE] „*předporodní návštěva se už nestihla, jela jsem přímo k porodu*“. Na základě těchto záznamů byl poskytovatel zdravotních služeb [REDAKCE] vyzván k doložení informace k místu poskytnutí zdravotní péče v rámci porodu

u výše uvedených osob, jež měly být součástí písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků.

Dne 10. 5. 2017 bylo poskytovatelem zdravotních služeb [REDAKCE] doručeno vyjádření k protokolu (zpráva o odstranění zjištěných nedostatků), jehož součástí bylo i vyjádření k výše uvedené věci. Zde poskytovatel zdravotních služeb [REDAKCE] uvedl, že došlo k nápravě v oblasti vedení zdravotnické dokumentace s tím, že správní orgán požádal o zohlednění faktu práce v terénu, kde poskytovatel zdravotních služeb [REDAKCE] nemá žádné zázemí a nachází se mnohdy v časové tísní.

K místu poskytnutí porodní péče u [REDAKCE] poskytovatel zdravotních služeb uvedl následující: „[REDAKCE] si ode mě přála poskytování předporodní péče doma, poté doprovod do porodnice, ze které chtěla co nejdříve po porodu odejít – nejlépe dvě hodiny po porodu a poté poskytnutí mé péče doma, aby se zaběhla v domácím prostředí. Nechtěla ode mě žádné poporodní návštěvy v následujících dnech, protože od sebe bydlíme příliš daleko... Na ženino zavolání jsem tedy vyjela z domova [REDAKCE] (120 km). Když jsem k ní přijela, měla silné pravidelné kontrakce. Nechtěla nikam odjet, ani nechtěla, abych zavolala záchrannou službu na převoz do porodnice... Rozhodla jsem se zůstat a předejít tak tomu, aby ona rodila zcela sama bez jakékoliv pomoci... Zůstala jsem tedy na místě a poskytovala ošetrovatelskou péči až do narození dítěte a potom poporodní péči.“

K místu poskytnutí porodní péče u [REDAKCE] poskytovatel zdravotních služeb uvedl, že dne 4. 11. 2016 na 7:30 byla naplánována předporodní kontrola a dále uvedl následující: „Ráno v 6 hod mi žena volala, abych přijela co nejdřív, že se necítí dobře. Když jsem k ní přijela, zjistila jsem, že už rodí a že porod je už dokonce v závěrečné fázi – byla vidět hlavička. Odjet už nikam nechtěla, ani volat rychlou záchrannou službu. Dítě se záhy narodilo a bylo v pořádku. Ani po porodu rodiče nikam odjet nechtěli... Zároveň si rodiče přáli, abych zůstala do porodu placenty a poskytla ženě a dítěti poporodní péči. To jsem udělala.“

Tyto skutečnosti byly potvrzeny i samotným písemným vyjádřením paní [REDAKCE] a [REDAKCE], jež bylo předloženo společně s tímto vyjádřením poskytovatele zdravotních služeb [REDAKCE].

Z výše uvedeného tedy jednoznačně vyplývá, že účastník řízení poskytoval zdravotní služby v rámci porodu ve vlastním sociálním prostředí pacientky, a to navzdory tomu, že pro tento rozsah péče neměl udělené oprávnění k poskytování zdravotních služeb.

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor zdravotnictví, na základě výše uvedených skutečností oznámením č. j. 023785/2018/KUSK ze dne 13. 2. 2018 s poskytovatelem zdravotních služeb [REDAKCE], zahájil řízení o přestupcích:

- podle § 117 odst. 1 písm. a) zákona o zdravotních službách, jehož se měl poskytovatel zdravotních služeb dopustit tím, že minimálně dne 4. 11. 2016 a 14. 2. 2017 poskytl zdravotní péči v rozsahu péče poskytované během fyziologického porodu, a to v rámci zdravotní péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí pacienta – domácí péče, k čemuž dle platného oprávnění k poskytování zdravotních služeb nebyl oprávněn,
- podle § 117 odst. 3 písm. e) zákona o zdravotních službách, kterého se měl dopustit tím, že minimálně od 12. 11. 2015 do 1. 3. 2017 nevedl zdravotnickou dokumentaci podle zákona o zdravotních službách a podle jiných právních předpisů, a to konkrétně, že zdravotnická dokumentace nebyla vedena průkazně a čitelně, neobsahovala

identifikační údaje poskytovatele, kterými jsou jméno, popřípadě jména, příjmení poskytovatele a adresu místa poskytování zdravotních služeb a identifikační číslo.

Současně správní orgán poskytovateli zdravotních služeb [REDAKCE] usnesením č. j. 023787/2018/KUSK stanovil lhůtu k navrhování důkazů, činění jiných návrhů a vyjádření svého stanoviska v řízení ve lhůtě nejpozději do 10 dnů ode dne doručení tohoto usnesení.

Dne 19. 2. 2018 byl poskytovatel zdravotních služeb [REDAKCE] nahlížen do spisu.

Dne 5. 3. 2018 bylo pod č. j. 031296/2018/KUSK doručeno odvolání účastníka řízení proti usnesení o lhůtě, v němž účastník řízení uvedl následující: „*během této lhůty jsem se musela informovat o přestupkovém řízení jako takovém, abych se vůbec v situaci mohla zorientovat, musela jsem se informovat o právních službách a ještě jsem byla pár dní nemocná. V této lhůtě jsem proto nestihla vyjádřit své stanovisko ani požádat o nařízení ústního jednání, aby věc mohla být po skutkové i po právní stránce náležitě objasněna a abych mohla využít v plném rozsahu svého práva na obhajobu.*“ Zároveň účastník řízení navrhl prodloužení lhůty o dalších 30 dní.

Byť účastník řízení byl již dne 19. 2. 2018 nahlížen do spisu a nijak délku lhůty nerozporoval, Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor zdravotnictví, se přesto rozhodl v plném rozsahu odvolání vyhovět tak, aby účastník řízení o přestupku nebyl nijak zkrácen na svých procesních právech a pro uplatnění práva navrhovat důkazy, činit jiné návrhy a vyjádřit své stanovisko v řízení stanovil lhůtu 30 dní ode dne doručení usnesení vedeném pod č. j. 033257/2018/KUSK ze dne 8. 3. 2018.

Správní orgán provedl dne 8. 3. 2018 důkaz listinou (protokol o důkazu listinou č. j. 033156/2018/KUSK), jehož obsahem je zvukový záznam s nahrávkou o příjmu volání na Zdravotnickou záchrannou službu Středočeského kraje, příspěvkovou organizaci, a „kopie záznamu o výjezdu“, ze dne 14. 11. 2016, v němž je uvedeno, že výjezd byl uskutečněn na základě hlášených komplikací při domácího porodu. Na místě zásahu byla zjištěna přítomnost porodní asistentky [REDAKCE]. Tento zvukový záznam byl zajištěn v rámci kontroly poskytovatele zdravotních služeb Zdravotnické záchranné služby Středočeského kraje, příspěvkové organizace.

Na základě tohoto důkazu Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor zdravotnictví, v rámci řízení o přestupku, předvolal k podání svědecké výpovědi na den 26. 3. 2018 následující svědky:

- 1) [REDAKCE] – partner rodičky volající na tísňovou linku,
- 2) [REDAKCE] – rodička.

Dne 26. 3. 2018 byl účastníku řízení [REDAKCE] před samotným zahájením výslechu svědků zrekapitulován obsah předmětného spisu a byla pořízena kopie záznamu o výjezdu a kopie nahrávky zvukového záznamu, jež byly použity jako součást výše uvedeného důkazu listinou.

Výslech svědků probíhal za účasti poskytovatele zdravotních služeb [REDAKCE], který využil svého práva být přítomen tomuto výslechu a klást doplňující dotazy.

Na otázku ohledně průběhu domácího porodu, volání na tísňovou linku Zdravotnické záchranné služby Středočeského kraje, příspěvkové organizace a průběhu zásahu posádky zdravotnické záchranné služby při příjezdu na místo zásahu uvedla svědkyně [REDAKCE] následující: „Posádka ZZS přijela těsně před narozením dítěte, cca 2-3 minut... Miminko bylo zachyceno [REDAKCE], bylo fialové a v tu chvíli vypadalo špatně. Posádka ZZS se ani nepohnula, [REDAKCE] hladila miminko po zádech, prodýchla ho ambuvakem a chtěla ho odsát, před mojí odsávačkou stála posádka ZZS a poté posádka ZZS odsála miminko. Pak miminko začalo dýchat a začala se zlepšovat barva (červená, růžová). Miminko mi bylo v tu chvíli předáno, zkouška přiložení k prsu. Posádka ZZS nabídla možnost odjezdu, ale já jsem byla nerozhodná, ale miminko reagovalo čím dál lépe. K celému případu uvádím, že bylo dobře, že tam [REDAKCE] byla, protože já sama bych nepoznala, že je něco špatně, nevím, zda bych dokázala správně zareagovat“.

Na otázku účastníka řízení [REDAKCE], a to zda přispěla přítomnost [REDAKCE] u porodu k bezpečí a k lepšímu zdravotnímu stavu matky a dítěte uvedla svědkyně následující: „Ano, přispěla, jak už jsem uvedla výše, sama bych nepoznala, že je něco v nepořádku. [REDAKCE] velice kompetentně odhadla situaci v tu chvíli a nechala zavolat posádku ZZS. Příjezd ZZS byl z mého pohledu preventivní, neboť paní [REDAKCE] si dokázala poradit sama.“

Na otázku účastníka řízení [REDAKCE], zda byla poskytnutá péče kvalifikovaná, svědkyně uvedla: „Byla kvalifikovaná, což dokazuje i to, že ač se miminko narodilo se špatným AS, vyvíjí se bez jakýchkoli odchylek od normálu. A zároveň jsem nebyla v takovém stresu, jako bych byla v porodnici, speciálně, když mi lékař, u kterého jsem byla na screeningu, popisoval, co všechno by miminko muselo podstoupit s těmito komplikacemi v porodnici.“

Na otázku účastníka řízení [REDAKCE], zda svědkyně považujete péči účastníka řízení [REDAKCE] za důležitou, protože jinak by to skončilo hůře, svědkyně odpověděla: „Určitě, protože, pokud bych rodila sama, nevěděla bych, že je něco špatně a došlo by tam určitě k časové prodlevě, než bych to miminko nastimulovala k normálním fyziologickým funkcím tak, jak to udělala paní [REDAKCE]. Jestli by se mi to vůbec podařilo.“

Na otázku ohledně průběhu domácího porodu, volání na tísňovou linku Zdravotnické záchranné služby Středočeského kraje, příspěvkové organizace a průběhu zásahu posádky zdravotnické záchranné služby při příjezdu na místo zásahu uvedl svědek [REDAKCE] následující: „Po příjezdu posádky ZZS jsem je pustil do domu a když přišli do bytu, už probíhal porod. Žádným způsobem do toho nezasahovali, protože to v tu chvíli nebylo potřeba, nedělo se nic, co by vyžadovalo jejich zásah. Celou dobu jsem byl u toho. Po několika minutách, po příjezdu posádky ZZS, se miminko narodilo a bylo stále v péči porodní asistentky. Na začátku se miminko pouze občas nadechlo a bylo slyšet, že má plodovou vodu v dýchacích cestách. Paní [REDAKCE] porodní asistentka dopomohla miminku ambuvakem a po konzultaci s porodní asistentkou paní doktorka ze ZZS navrhla, zda nechce použít jejich odsávačku. K čemuž došlo. Nevím, zda miminko odsála lékařka nebo porodní asistentka, ale asi lékařka. Zárok odsávání trval cca 20 vteřin. Bylo vidět, že po odsátí se u miminka dýchání zlepšuje a není potřeba žádný další vnější zákrok. Posádka ZZS tedy provedla pouze odsátí miminka. Posádka dále nabídla termofolii, což jsme odmítli. Tím skončila práce posádky ZZS. Pak jen proběhly rozhovory o tom, zda je nutné převést maminku s miminkem do nemocnice. Lékařka ZZS nás přesvědčovala, abychom jeli do nemocnice, ale bylo to v celkem normální atmosféře, bez nátlaku, pouze mírné přesvědčování a my jsme se rozmyšleli,

zda to považujeme za nutné. Stav miminka se normalizoval (barva, dech), proto jsme se rozhodli zůstat doma. Při samotném porodu byla vidět profesionalita jak posádky ZZS tak paní [REDACTED] ...

Na otázku účastníka řízení [REDACTED], a to zda přispěla přítomnost [REDACTED] u porodu k bezpečí a k lepšímu zdravotnímu stavu matky a dítěte uvedl svědek, že rozhodně ano.

Na otázku účastníka řízení [REDACTED], zda byla poskytnutá péče kvalifikovaná, svědek uvedl: „*Do té míry, co to mohu posoudit (mám zdravotnické vzdělání) jsem nenašel důvod o její péči pochybovat. Při porodu měřila a kontrolovala ozvy a vyhodnotila stav, který by mohl být ohrožující, a ihned mě vyzvala, abych volal ZZS. Což je profesionální a zodpovědný přístup. Také dodávám, že paní [REDACTED] má s sebou vybavení, kterým dokáže ošetřovat nejběžnější komplikace, které mohou u porodu nastat.*“

Na otázku účastníka řízení [REDACTED], zda svědek považujete péči účastníka řízení [REDACTED] za důležitou, protože jinak by to skončilo hůře, svědek odpověděl: „*Rozhodně ano, protože nevím, jestli bychom vyhodnotili správně, jestli už začíná běžet porod, kdybychom rodili doma bez její pomoci. A pokud bychom to vyhodnotili, že musíme jet do porodnice, a jeli bychom tam, tak by byly dítěti provedeny nadbytečné úkony, což potvrdil i lékař při kontrole druhý den v nemocnici.*“

Z výsledků svědků je zřejmé, že se v tomto případě jednalo o plánovaný domácí porod a je nepochybné, že účastník řízení poskytoval zdravotní služby neuvedené v oprávnění k poskytování zdravotních služeb, tedy zdravotní služby v rámci porodu ve vlastním sociálním prostředí pacientky.

Dne 12. 4. 2018 proběhlo na žádost účastníka řízení nařízené ústní jednání, kdy byl účastník řízení seznámen s obsahem spisu a byla mu ponechána dostatečná doba k prostudování shromážděných podkladů.

Účastník řízení po řádném seznámení se s podklady a obsahem spisového materiálu uvedl, že se od roku 2015 jednalo o první kontrolu správního orgánu, zjištěné nedostatky ohledně dokumentace byly obratem odstraněny a byla sjednána náprava.

K problematice poskytování zdravotních služeb v rámci domácích porodů účastník řízení [REDACTED], uvedl následující: „*Domnívám se, že jsem nemohla dělat nic jiného, než co jsem dělala (myšleno asistovat u porodů).*“

Zároveň poskytovatel zdravotních služeb [REDACTED] předložil své „*písemné vyjádření*“, „*dopisy na podporu praxe [REDACTED]*“, jež byly zasílány na základě internetové výzvy „*[REDACTED]*“ (celkový počet 162), seznam autorů těchto dopisů, internetový článek „*Porody ve vlastním sociálním prostředí podle práva*“ a výňatek z Koncepce rodinné politiky, jejímž autorem je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Na žádost účastníka řízení [REDACTED] byly k těmto podkladům přiloženy tři dopisy, jež byly na základě výše zmíněné internetové výzvy zaslány přímo Krajskému úřadu Středočeského kraje, Odboru zdravotnictví.

V písemném stanovisku účastníka řízení [redacted] účastník řízení uvádí:
„Od r. 2015 se snažím získat oprávnění k poskytování zdravotních služeb v oboru porodní asistence v plném rozsahu, tedy včetně vedení fyziologického porodu. Formulka „vyjma fyziologických porodů“, kterou KUSK v mém případě přidal k oboru zdravotní péče: porodní asistentka, dává tušit, že mohu poskytovat péči před a po porodu, ale ne při porodu samotném.“

K této části vyjádření účastníka řízení správní orgán uvádí, že účastník řízení má udělené oprávnění k poskytování zdravotních služeb v oboru porodní asistentka (vyjma vedení fyziologického porodu), formě péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí pacienta. Poskytovatel zdravotních služeb [redacted] podal proti tomuto rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb odvolání k Ministerstvu zdravotnictví ČR, kdy se účastník řízení odvolal právě proti výše uvedené formulaci „vyjma vedení fyziologického porodu“. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje, Odboru zdravotnictví, bylo Ministerstvem zdravotnictví ČR jako dovolacím orgánem potvrzeno. Účastník řízení následně žádal opět o odstranění této formulace, a to podáním žádosti o udělení resp. rozšíření oprávnění k poskytování zdravotních služeb, jež spočívala pouze v odstranění této formulace. Toto řízení bylo Krajským úřadem Středočeského kraje, Odborem zdravotnictví, zastaveno z důvodu existence překážky věci rozhodnuté. Toto usnesení bylo potvrzeno rozhodnutím Ministerstva zdravotnictví ČR v rámci odvolacího řízení. V odůvodnění svého rozhodnutí Ministerstvo zdravotnictví ČR uvádí, že formulace „vyjma fyziologických porodů“ odráží omezení zdravotní péče, kterou lze poskytovat ve vlastním sociálním prostředí, byť tuto formulaci není nutné uvádět, neboť omezení péče, tedy nemožnost poskytovat zdravotní péči při porodu ve vlastním sociálním prostředí pacientky, je dáno přímo zákonem.

Není proto možné ztotožnit se z názorem poskytovatele zdravotních služeb [redacted], že formulace „vyjma vedení fyziologického porodu“ pouze dává tušit, že nelze v rámci jím získaného oprávnění k poskytování zdravotních služeb poskytovat zdravotní péči v rámci porodu ve vlastním sociálním prostředí pacientky. Tato skutečnost je z výše uvedeného rozhodnutí naprosto zřejmá a v souladu s příslušnou právní úpravou České republiky.

Účastník řízení dále ve svém vyjádření uvádí následující: *„Dle zákona o zdravotních službách mám povinnost poskytovat péči, pokud nenastanou zákonné důvody pro odmítnutí péče. V případě rodící ženy, která si nepřeje odjezd do porodnice, nejsou dány žádné zákonné důvody pro ukončení péče porodní asistentky pro rodičku – ať je péče v režimu oprávnění ke zdravotním službám nebo v režimu první pomoci, nepochybně jde o neodkladnou péči, jejímž ukončením by mohlo dojít k bezprostřednímu ohrožení života nebo vážnému poškození zdraví pacienta. Dle platného práva je tudíž protiprávní rodičí ženu opustit a nechat ji a její rodící se dítě na pospas osudu bez přítomnosti kvalifikovaného zdravotnického pracovníka, který má vzdělání a vybavení k poskytnutí péče (např. resuscitace apod.).“*

Poskytnutí neodkladné péče stejně tak jako poskytnutí první pomoci je rozuměno poskytnutí péče, kterou je nutné poskytnout v rámci akutních náhlých onemocnění či úrazů, kdežto vedení porodu je zpravidla plánovaným výkonem. S vyjádřením, že se v tomto případě jedná o neodkladnou péči, se správní orgán neztotožňuje, již odkazem na § 11 zákona o zdravotních službách, kde je uvedeno, že *„zdravotní služby mohou být poskytovány pouze ve zdravotnických zařízeních v místech uvedených v oprávnění k poskytování zdravotních služeb; to neplatí v případě zdravotní péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí, zdravotnické dopravní služby, přepravy pacientů neodkladné péče, přednemocniční*

neodkladné péče poskytované v rámci zdravotnické záchranné služby, zdravotních služeb poskytovaných v mobilních zdravotnických zařízeních ozbrojených sil za krizových situací a jde-li o převoz těla zemřelého na pitvu a z pitvy podle zákona o pohřebnictví.“ Dle § 10 odst. 3 téhož zákona lze v rámci zdravotní péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí pacienta vykonávat pouze takové zdravotní výkony, jejichž poskytnutí není podmíněno technickým a věcným vybavením nutným k jejich provedení ve zdravotnickém zařízení. Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor zdravotnictví, dále nepopírá povinnost zdravotnického pracovníka poskytovat neprodleně odbornou první pomoc každému, jestliže by bez této pomoci byl ohrožen jeho život nebo vážně ohroženo zdraví, avšak jak je uvedeno v § 49 výše uvedeného zákona, jedná se o pomoc poskytnutou v případech, kdy není pomoc včas dosažitelná obvyklým způsobem. Nejedná se tedy o případy, kdy rodička pomoc, která by byla dosažitelná obvyklým způsobem (odvoz do zdravotnického zařízení popř. přivolání zdravotnické záchranné služby), odmítá.

K této části vyjádření správní orgán dále uvádí, že se tato část snaží navodit dojem, že se jednalo o domácí porody neplánované, což se minimálně ve třech případech z pěti prokázaných nezakládá na pravdě. Konkrétně u porodu dítěte paní [REDAKCE] dne 4. 11. 2016, u porodu dítěte [REDAKCE] (květen 2016) a u porodu dítěte [REDAKCE] (blíže nespecifikované datum).

Ve svém vyjádření dále účastník řízení uvádí odkaz na nález ústavního soudu, ve kterém je uvedeno, že „vyjádří-li dospělá svéprávná osoba nesouhlas s poskytnutím péče lékaře či jiné osoby, je třeba toto přání respektovat“, z čehož si účastník řízení dovozuje, že nemůže rodičí ženě proti její vůli zavolat záchrannou službu a pokud by účastník řízení neposkytl rodičí ženě v tomto případě pomoc, dopustil by se trestného činu dle § 150 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, a to neposkytnutí pomoci v případě, kdy se osoba nachází v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo jiného vážného onemocnění. Popřípadě by toto jednání bylo v rozporu s § 2900 a 2901 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, upravující oblast prevenční činnosti. Dle svého vyjádření se tak nalézá v paradoxní a neřešitelné situaci, kdy na jedné straně za poskytnutí péče čelí přestupkovému řízení, tedy správněprávní odpovědnosti, a na straně druhé za její neposkytnutí čelí trestní potažmo občanskoprávní odpovědnosti. Správní orgán není oprávněn řešit oblast trestněprávní odpovědnosti nebo dopad do občanskoprávních vztahů, neboť rozhoduje pouze v rovině správněprávní, tedy posuzuje, zda byla naplněna skutková podstata spáchání přestupku. Správní orgán ve své úvaze má však za to, že oba výše uvedené zákony popisují specifické situace. Pokud žena – rodička – odmítne zdravotní péči (pomoc) dosažitelnou obvyklým způsobem, nelze se dle úvahy správního orgánu poskytnutí této zdravotní péče domáhat po osobě, která k její poskytnutí není oprávněna (bez udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb), a nebo takovou osobu za její neposkytnutí jakkoli trestat. Úpravou preventivní činnosti dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, se zabýval i Nejvyšší soud (konkrétně § 2900), jež ve svém rozhodnutí ze dne 12. 10. 2017 č. 6 Tdo 1062/2017 uvedl, že ustanovení § 2900 občanského zákoníku je obsahově obdobné ustanovení § 415 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (účinný do 31. 12. 2013) a v podstatě ukládá obecnou povinnost počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám. Aplikace zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (účinný do 31. 12. 2013), přichází však v úvahu jen tehdy, neexistuje-li konkrétní právní úprava, vztahující se na jednání, jehož protiprávnost se posuzuje. Pokud postup stanovený právní normou byl dodržen, je aplikace § 415 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (účinný do 31. 12. 2013), vyloučena. Poskytování zdravotních služeb má svoji konkrétní právní úpravu, a to zejména zákonem o zdravotních službách a jeho prováděcími právními předpisy.

Jak sám účastník řízení ve svém vyjádření přiznává, jeden z jím vedených domácích porodů se zkomplikoval, ale zároveň uvádí, že jak vyplývá z výpovědi svědků, přispěla přítomnost porodní asistentky k bezpečí a k lepšímu zdravotnímu stavu matky a dítěte, poskytnutá péče byla kvalifikovaná, a že účastník řízení čelí přestupkovému řízení, přičemž poskytnutí zdravotní služby v souvislosti s domácím porodem vedlo prokazatelně k lepšímu zdravotnímu stavu pacienta. Správní orgán nemůže objektivně zhodnotit subjektivní pocity svědků, ale jistou polehčující okolností je skutečnost, že nebylo prokázáno poškození zdraví matky ani dítěte.

Současně se účastník řízení vyjádřil k přestupku týkajícího se oblasti vedení zdravotnické dokumentace a uvádí, že je nemile překvapen, že přes jeho návrhy řešení, které uvedl ve svém vyjádření k protokolu, byly nedostatky hodnoceny jako přestupek. K této části správní orgán dodává, že náprava protiprávního stavu nezavazuje účastníka řízení odpovědnosti za spáchání tohoto přestupku, neboť k němu prokazatelně došlo. Okamžitá náprava zjištěných nedostatků je však polehčující okolností a správní orgán k ní přihlédl při výměře trestu.

V rámci vyjádření účastníka řízení byl správnímu orgánu předložen i internetový článek „Porody ve vlastním sociálním prostředí podle práva“, jehož autorem je prof. JUDr. Ivo Telec, CSc., který ve svém článku dochází k tomuto názoru: „*Ač fyziologické porody ve vlastním sociálním prostředí rodiček u nás v současnosti obecně nepatří mezi rodičkami upřednostňované porody, nejedná se o nic, co by bylo protiprávní, a to ani ze strany příjemce, ani poskytovatele zdravotní služby v oboru porodní asistence.*“ S tímto výkladem se správní orgán neztotožňuje. Správní orgán se v neoprávněnosti poskytování zdravotních služeb v rámci porodu ve vlastním sociálním prostředí pacientky opírá o zákonnou úpravu, jejíž výklad byl podpořen nejen rozhodnutími Ministerstva zdravotnictví ČR v rámci udělování oprávnění k poskytování zdravotních služeb poskytovatele zdravotních služeb [REDAKCE], ale i rozsudkem Nejvyššího soudu č. 30 Cdo 3598/2014 ze dne 15. 6. 2016, ve kterém se Nejvyšší soud zabýval mimo jiné tím, zda existuje právní norma, která by státním orgánům nařizovala zajistit těhotným ženám péči porodní asistentky u domácího porodu.

Nejvyšší soud ve svém rozsudku uvádí: „*V České republice je poskytování zdravotních služeb upraveno zejména zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (dále jen „zákon o zdravotních službách“), podle něž může porodní asistentka poskytovat zdravotní služby samostatně (mimo zaměstnanecký poměr v příslušné nemocnici) pouze na základě oprávnění, které může získat po splnění podmínek uvedených v § 16 zákona o zdravotních službách. Mezi podmínky k udělení oprávnění k samostatnému výkonu zdravotních služeb patří mimo jiné oprávnění užívat k poskytování zdravotních služeb zdravotnické zařízení, které splňuje požadavky na technické a věcné vybavení podle vyhlášky č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče. Požadavky na věcné a technické vybavení zdravotnického zařízení platí také v případě poskytování zdravotní péče ve vlastním sociálním prostředí pacienta, neboť podle § 10 odst. 3 zákona o zdravotních službách lze v sociálním prostředí pacienta vykonávat pouze takové zdravotní výkony, jejichž poskytnutí není podmíněno technickým a věcným vybavením nutným k jejich provedení ve zdravotnickém zařízení. Podle přílohy č. 2 k vyhlášce č. 92/2012 Sb. musí pracoviště porodní asistentky, kde jsou vedeny fyziologické porody, splňovat požadavky na věcné a technické vybavení, které není možné v domácím prostředí zajistit (zejména jde o požadavek zajištění provedení porodu císařským řezem nebo operace směřující k ukončení porodu ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče nejdéle do 15 minut od zjištění komplikace porodu). Z výše uvedeného tedy jednoznačně vyplývá, že v České republice nemůže porodní asistentka získat oprávnění k samostatnému vedení fyziologického porodu v domácím prostředí.*“

Publikací rozhodnutí či rozsudků soudy do určité míry avizují, jakým způsobem s nejvyšší pravděpodobností budou rozhodovat v obdobných věcech, pokud se jimi budou v budoucnosti zabývat. Jejich publikace přispívá k předvídatelnosti soudního rozhodování a k právní jistotě.

Dalším předloženým dokumentem byla str. 54 z Koncepce rodinné politiky, jejímž autorem je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, jež poukazuje dle účastníka řízení na nedostatky v přiznávání registrací porodním asistentkám. Tato strana je součástí kapitoly „Důstojné porody“, jež je věnována oblasti důstojnějšího a lidstějšího přístupu k rodičkám v porodnici, problematika domácích porodů v této koncepci není nijak řešena. Tento dokument je z pohledu projednávaného přestupku zcela irelevantní.

Poslední částí předložených dokumentů byly „dopisy na podporu praxe [redacted]“, jež byly zasílány na základě internetové výzvy, [redacted] (celkový počet 162) a seznam autorů těchto dopisů. Všechny tyto dopisy vyjadřují nesouhlas s tímto přestupkovým řízením (v některých z nich se objevují i žádosti o okamžité zastavení přestupkové řízení) a s omezováním kompetencí porodních asistentek v domácím prostředí a zdůrazňují právo ženy na svobodnou volbu místa porodu svého dítěte a důležitost přítomnosti zdravotníka (porodní asistentky) u těchto porodů. Některé autorky popisovaly svoje vlastní zkušenosti s domácím porodem (domácí porod byl popisován jako jeden z nejkrásnějších zážitků), a některé o tomto způsobu porodu uvažují či podporují možnost volby. Zároveň odkazují na běžnou praxi v některých západních zemích, kdy domácí porod pouze s porodní asistentkou je běžný a legální a na studie o bezpečnosti domácích porodů v případě fyziologických porodů. Zároveň některé autorky odkazují na nezákonnost postupu, „*kdy není porodním asistentkám vydáno oprávnění k poskytování zdravotních služeb v plném rozsahu*“, tedy nemožnosti poskytovat zdravotní péči při domácím porodu ve vlastním sociálním prostředí pacientky a odkazují na zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činnosti souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), a jeho prováděcího právního předpisu vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů. Dle jejich názoru tyto předpisy opravňují porodní asistentku poskytovat péči během porodu ve vlastním sociálním prostředí pacientky. Správní orgán se s tímto názorem v plném rozsahu neztotožňuje, neboť výše uvedené právní předpisy upravují kvalifikaci nelékařských zdravotnických pracovníků, kdežto podmínky poskytování zdravotních služeb upravuje zákon o zdravotních službách a jeho prováděcí právní předpisy, které poskytování zdravotních služeb v rámci porodu ve vlastním sociálním prostředí pacientky neumožňují.

K zahraničním studiím, na které řada autorek (autorů) dopisů odkazuje, jež poukazují na bezpečnost domácích porodů u fyziologického průběhu, nemůže být ze strany správního orgánu přihlédnuto. Pomineme-li skutečnost, že se jedná o studie v rámci jiných států (např. s jinou geografickou strukturou, odlišnou sítí zdravotnických zařízení atp.), není předmětem tohoto řízení zabývat se otázkou bezpečnosti či nebezpečnosti domácích porodů. Předmětem tohoto řízení je dodržování povinností poskytovatelů zdravotních služeb dle zákona o zdravotních službách. Nadto lze zmínit i studie, jež poukazují na zvýšené riziko, např. studie vedená epidemiologem Jonathanem Snowdenem z oregonské Health and Science University, jež poukazuje na skutečnost, že při plánovaných porodech mimo nemocnici byla úmrtnost 3,9 dítěte na tisíc případů, zatímco v porodnici šlo o 1,8 dítěte.

Správní orgán dne 27. 4. 2018 provedl důkaz listinou (protokol o důkazu listinou č. j. 043379/2018/KUSK), jehož obsahem bylo zhodnocení výše zmíněných „dopisů na podporu praxe [redacted]“. Ve dvou výše uvedených dopisech (autory jsou rodina [redacted] a [redacted]) je uvedeno, že poskytovatel zdravotních služeb [redacted] asistoval u porodů ve vlastním sociálním prostředí pacientek (výše uvedených autorek), tedy že poskytoval zdravotní péči při porodu v rámci péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí pacientky, a to bez oprávnění k poskytování zdravotních služeb. U paní [redacted] proběhl domácí porod dle dopisu v květnu 2016, v druhém případě (rodina [redacted]) datum porodu není zřejmé.

Na základě výše uvedených skutečností provedl správní orgán změnu právní kvalifikace přestupku, a to ve smyslu prodloužení doby neoprávněného poskytování zdravotních služeb. O této změně byl účastník řízení vyrozuměn společně s oznámením o ukončení dokazování ze dne 3. 5. 2018 evidovaném pod č. j. 056200/2018/KUSK. Současně byla účastníku řízení dána lhůta pro vyjádření, které však účastník řízení nevyužil.

Dne 21. 5. 2018 účastník řízení využil svého práva nahlížet do spisu a na žádost účastníka řízení vyhotovil správní orgán fotokopie 162 dopisů na podporu praxe [redacted] – „nesouhlas s přestupkovým řízením“ – celkem 252 stran, kopii seznamu odesílatelů těchto dopisů, a kopii „Písemného stanoviska k řízení o přestupku“, to vše bylo předloženo účastníkem řízení [redacted] dne 12. 4. 2018. Fotokopie dopisů umístěných na CD byly účastníkem řízení zkontrolovány s originálem.

Skutečný stav věci byl podle názoru správního orgánu zjištěn objektivně, účastník řízení nebyl krácen na svých právech, neboť mu byla dána možnost navrhnout důkazy a vyjádřit své stanovisko v řízení, po celou dobu řízení mu bylo umožněno nahlížet do spisové dokumentace a dále vyjádřit se ke všem shromážděným podkladům před vydáním rozhodnutí. Těchto práv účastník řízení v hojné míře využil.

Při rozhodování, zda byl přestupek spáchán či nikoli, se správní orgán prvotně zabýval správností a úplností podkladů pro zahájené řízení o přestupku. Správní orgán posoudil veškeré podklady ve spisové dokumentaci ve vzájemných souvislostech, a dospěl k závěru, že účastník řízení minimálně v pěti prokázaných případech, konkrétně u [redacted] dne 4. 11. 2016, [redacted] dne 14. 2. 2017, [redacted] dne 14. 11. 2016, [redacted] (květen 2016) a [redacted] (blíže nespecifikované datum), poskytoval zdravotní služby při porodu ve vlastním sociálním prostředí pacientky v rozporu s jemu uděleným oprávněním k poskytování zdravotních služeb a v rozporu s platnou právní úpravou.

Poskytovatel zdravotních služeb [redacted], má vydané platné oprávnění k poskytování zdravotních služeb v oboru porodní asistentka (vyjma fyziologického porodu), ve formě zdravotní péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí pacienta – domácí péče a návštěvní služba. Z oprávnění, jež je plně v souladu s právními předpisy, jasně vyplývá, že poskytovatel zdravotních služeb [redacted] není oprávněn poskytovat zdravotní péči během porodu ve vlastním sociálním prostředí pacientky. Jak je uvedeno v zákoně o zdravotních službách, v rámci zdravotní péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí pacientky lze vykonávat pouze takové zdravotní výkony, jejichž poskytnutí není podmíněno technickým a věcným vybavením nutným k jejich provedení ve zdravotnickém zařízení. Vedení fyziologického porodu je výkon, který je podmíněn věcným a technickým vybavením ve zdravotnickém zařízení, což jednoznačně vyplývá z prováděcích vyhlášek k zákonu o zdravotních službách. Vyhláška č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče,

ve znění pozdějších předpisů, proto rozlišuje pracoviště porodní asistentky podle účelu a rozsahu realizovaných výkonů, kdy jedním z těchto pracovišť je „pracoviště porodní asistentky, kde jsou vedeny fyziologické porody“, současně vyhláška č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů, rozlišuje míru zajištění personálního zabezpečení podle toho, zda jsou či nejsou v rámci této péče vedeny fyziologické porody. Z výše uvedeného vyplývá, že v rámci udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb ve vlastním sociálním prostředí pacientky nelze fyziologický porod vést. Výše uvedenou problematikou se již zabýval i Nejvyšší soud a dle rozsudku č. 30 Cdo 3598/2014 ze dne 15. 6. 2016 Nejvyššího soudu ze současné právní úpravy jednoznačně vyplývá, „že v České republice nemůže porodní asistentka získat oprávnění k samostatnému vedení fyziologického porodu v domácím prostředí.“

Zároveň správní orgán považuje za prokázané, že poskytovatel zdravotních služeb [REDAKCE] se dopustil přestupku tím, že nevedl zdravotnickou dokumentaci v souladu s příslušnými právními předpisy. K tomuto přestupku se účastník řízení v plném rozsahu doznal a okamžitě napravil veškeré nedostatky.

Na základě všech výše uvedených skutečností považuje správní orgán za nesporné, že poskytovatel zdravotních služeb [REDAKCE] se dopustil přestupku podle § 117 odst. 1 písm. a) zákona o zdravotních službách, kterého se dopustil tím, že poskytoval zdravotní služby neuvedené v oprávnění k poskytování zdravotních služeb, a to konkrétně, že minimálně od roku 2016 poskytoval zdravotní péči v rozsahu péče poskytované během porodu, a to v rámci zdravotní péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí pacientky, k čemuž dle platného oprávnění k poskytování zdravotních služeb nebyl oprávněn (k poskytnutí zdravotních služeb neuvedených v oprávnění došlo minimálně v pěti prokázaných případech). Dále se dopustil přestupku podle § 117 odst. 3 písm. e) zákona o zdravotních službách, kterého se dopustil tím, že minimálně od 12. 11. 2015 do 1. 3. 2017 nevedl zdravotnickou dokumentaci podle zákona o zdravotních službách a podle jiných právních předpisů, a to konkrétně, že zdravotnická dokumentace nebyla vedena průkazně a čitelně, neobsahovala identifikační údaje poskytovatele, kterými jsou jméno, popřípadě jména, příjmení poskytovatele a adresu místa poskytování zdravotních služeb a identifikační číslo.

Při rozhodování o způsobu stanovení výše pokuty správní orgán přihlédl k tomu, že se jednalo o dva přestupky spáchané ve vícečinném souběhu, přičemž za každý ze spáchaných přestupků je zákonem o zdravotních službách stanovena různá sazba maximální výše pokuty (500.000 Kč až 1.000.000 Kč).

Správní orgán posoudil povahu a závažnost spáchaných přestupků, přihlédl k jejich závažnosti, zejména ke způsobu jeho spáchání, jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

Materiální stránka přestupků, tedy nebezpečnost jednání, spočívá již v samotné skutkové podstatě výše uvedených přestupků. V případě přestupku podle § 117 odst. 1 písm. a) zákona o zdravotních službách se jedná o jeden z nejzávažnějších přestupků, a to poskytování zdravotních služeb neuvedených v oprávnění, pro nějž je charakteristické, že se jedná o trvalý protiprávní jednání, a proto nelze uvažovat o správním trestu napomenutí, jakožto univerzálního správního trestu, ale je třeba vycházet ze speciálního zákonem stanoveného správního trestu - pokuty, jejíž horní hranice zákonné sazby činí 1.000.000 Kč. V hierarchii přestupků podle zákona o zdravotních službách se tedy jedná o přestupek, který je nejpřísněji postižitelný. Dále správní orgán zhodnotil z hlediska individuální povahy a závažnosti spáchaného přestupku, že se jednalo o protiprávní jednání, kterého se účastník řízení dopouštěl

opakovaně. V případě přestupku podle § 117 odst. 3 písm. e) zákona o zdravotních službách se jedná o přestupek s horní hranicí pokuty 500.000 Kč. Tento přestupek byl dlouhotrvajícího charakteru.

Přítěžující okolností je bezesporu skutečnost, že k protiprávnímu jednání docházelo opakovaně a mělo dlouhotrvající charakter. Při rozhodování o výši pokuty správní orgán přihlédl taktéž k tomu, že k poskytování zdravotních služeb neuvedených v oprávnění, tedy poskytování zdravotních služeb během porodu ve vlastním sociálním prostředí pacientky, docházelo v souvislosti s poskytováním péče osobám těhotným a dětem, tedy osobám zvláště zranitelným. Jedná se o výkony, jejichž provedení se bezprostředně dotýká dvou lidských bytostí, a to matky a dítěte, které má nadto v okamžiku narození právo na nejlepší dostupnou péči. Poskytovatel zdravotních služeb [REDAKCE] ve svém vyjádření ze dne 12. 4. 2018 dále uvedl, že se od roku 2015 snaží získat oprávnění k poskytování zdravotních služeb v oboru porodní asistentka v plném rozsahu, tedy včetně vedení fyziologického porodu ve vlastním sociálním prostředí pacientky. Účastníkovi řízení bylo opakovaně jak ze strany Krajského úřadu Středočeského kraje, Odbor zdravotnictví, tak následně v rámci rozhodnutí o odvolání Ministerstvem zdravotnictví ČR vysvětleno, že tento rozsah péče současná právní úprava neumožňuje. Přesto účastník řízení toto nerespektoval a poskytoval zdravotní péči v rámci porodu ve vlastním sociálním prostředí pacientky, což je jednoznačně další přítěžující okolností. Účastník řízení jako poskytovatel zdravotní služeb v oboru porodní asistence si musí být plně vědom, že porod je výkon, jehož rizika jsou známá a zdokumentovaná a měl by se snažit těmto rizikům všemožně předcházet.

Polehčující okolností je, že obviněný nebyl doposud Krajským úřadem Středočeského kraje, Odborem zdravotnictví, pravomocně potrestán za přestupek v oblasti poskytování zdravotních služeb. Nebylo rovněž prokázáno poškození zdraví nebo ohrožení života pacientů. Zároveň v oblasti vedení zdravotnické dokumentace byla okamžitě po kontrole sjednána náprava nedostatků v jejím vedení.

Ochrana životů a zdraví občanů je v českém právním řádu jednou z hlavních priorit, zakotvených v nejvyšších právních předpisech jako je Ústava ČR a Listina základních práv a svobod. Zákon o zdravotních službách představuje veřejnoprávní úpravu této oblasti a kogentně stanoví principy vykonávané činnosti. Zdravotní služby lze poskytovat pouze na základě oprávnění k poskytování zdravotních služeb vydaného příslušným správním orgánem, ve zdravotnickém zařízení, které je k tomu účelu odpovídajícím způsobem věcně a technicky vybaveno, prostřednictvím osob k tomu odborně kvalifikovaných. Právní úprava jasně uvádí, že v rámci péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí pacienta lze vykonávat pouze takové zdravotní výkony, jejichž poskytnutí není podmíněno technickým a věcným vybavením nutným k jejich provedení ve zdravotnickém zařízení. Výše uvedená preciznost úpravy vyplývá z ochrany nejnížeší pocitů osob dotčených touto činností. Z toho důvodu zákon o zdravotních službách stanoví obsahové náležitosti rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb tak, aby rozhodnutí podchytilo všechny potřebné údaje, co se týká osoby poskytovatele, formy a druhu poskytované zdravotní péče i míst jejího poskytování, aby se zamezilo nežádoucím představám o volnosti výkonu zdravotních služeb.

Proces udělování oprávnění k poskytování zdravotních služeb je procesem povolovacím, resp. schvalovacím, k žádosti o udělení či rozšíření oprávnění se dokládají veškeré zákonem požadované dokumenty a posuzuje se oprávněnost poskytovatele kvalitně a kvalifikovaně zdravotní služby poskytovat. Ačkoliv nebylo prokázáno poškození nebo ohrožení zdraví pacientů, což lze brát jako polehčující okolnost účastníka v řízení, je nutné konstatovat, že poskytování zdravotních služeb v rozporu s ustanoveními zákona o zdravotních službách,

tedy bez oprávnění k poskytování zdravotních služeb, považuje správní orgán za závažné protiprávní jednání, ohrožující zákonem chráněný zájem poskytování bezpečné zdravotní péče.

Správní orgán vychází ze zjištění, že obviněný byl opakovaně poučen o nemožnosti poskytovat zdravotní péči během porodu ve vlastním sociálním prostředí pacientky, a přesto tak vědomě činil. Obviněný se v oblasti poskytování zdravotních služeb dopustil nejen přestupku podle § 117 odst. 1 písm. a), tedy přestupku poskytování zdravotních služeb neuvedených v oprávnění, ale zároveň přestupku podle § 117 odst. 3 písm. e), tedy že nevedl zdravotnickou dokumentaci v souladu s právními předpisy. Ve světle těchto argumentů uvažoval při stanovení výše pokuty i správní orgán.

Správní orgán se rozhodl uložit pokutu ve výši 120.000 Kč, tj. 12 % zákonem stanovené maximální výše pokuty za nejzávažnější ze spáchaných přestupků, za který považuje správní delikt uvedený v § 117 odst. 1 písm. a) zákona o zdravotních službách (1.000.000 Kč). Přestože nedošlo k žádné újmě na zdraví, respektive nebyla prokázána, a jednalo se o první pochybení poskytovatele, rozhodl se správní orgán uložit pokutu ve výši 120.000 Kč, a to z důvodu nerespektování základních ustanovení, smyslu a právní úpravy zákona o zdravotních službách. Dle zákona o odpovědnosti za přestupky lze uložit pokutu vyšší, než je horní hranice sazby pokuty za přestupek nejpřísněji trestný, a to tak, že horní hranice sazby pokuty za přestupek nejpřísněji trestný lze zvýšit až o polovinu, nejvýše však do částky, která je součtem horních hranic sazeb pokut za jednotlivé společně projednávané přestupky. Maximální výše pokuty by v tomto případě činila 1.500.000 Kč, proto má správní orgán za to, že nižší částka by se zcela minula výchovným účinkem.

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor zdravotnictví, jako příslušný správní orgán podle ustanovení § 118 písm. b) zákona o zdravotních službách k projednání přestupků dle ustanovení § 117 odst. 1 písm. a) a dle § 117 odst. 3 písm. e) zákona o zdravotních službách, považuje spáchání přestupků za prokázané a skutkové zjištění za dostatečné.

Vzhledem k tomu, že řízení o přestupku bylo zahájeno z důvodů porušení právních povinností účastníka řízení, byla mu v souladu s § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle § 79 odst. 5 správního řádu a vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, uložena povinnost k náhradě nákladů řízení ve výši 1.000 Kč.

P o u č e n í :

Proti rozhodnutí o přestupku, kterým byla vyslovena vina, lze podat do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolání v plném rozsahu k Ministerstvu zdravotnictví ČR podle ustanovení § 96 zákona o odpovědnosti za přestupky a ustanovení § 81 a § 83 správního řádu. Odvolání se podává prostřednictvím Krajského úřadu Středočeského kraje, Odboru zdravotnictví, Zborovská 11, 150 21 Praha 5.

Mgr. Simona Dobisová
odborný referent Odboru zdravotnictví